

Državni izpitni center

M 1 1 2 1 3 1 1 3

ŐSZI VIZSGADŐSZAK

MAGYAR NYELV MINT ANYANYELV

MEGOLDÁS ÉS PONTOZÁS

2011. augusztus 25., csütörtök

ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

A) Az értekező iskolai irodalmi esszé értékelésének szempontjai

A dolgozat címe: „Nem érhetjük el a bölcs öregkort – egy másik ember útját járva.” (M. Twain)

A jelölt a dolgozatban a szempontoknak megfelelően próbálja elvégezni az alábbiakat.

1. szempont: 3 pont (ismeret és megértés).

Ismerteti a regények összehasonlíthatóságának alapját: 3 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul ismerteti az összehasonlíthatóság alapját.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól ismerteti az összehasonlíthatóság alapját.

2 pont: Jól, de kevésbé lényegre törően ismerteti az összehasonlíthatóság alapját.

3 pont: Lényegre törően ismerteti az összehasonlíthatóság alapját.

Pl.: A két regény ugyan két merőben eltérő világot jelenít meg (magyar falu a 30-as, amerikai nagyváros az 50-es években), ám témájukban mégis rokonok: mindkét főszereplő keresi önmagát, mindkettő elveti a szülőket, ill. a szűkebb társadalom által felkínált szereplehetőséget, és lázad az ellen, hogy a már jól ismert úton haladjon, ezért konfliktusba kerül a környezetével.

Vagy más megfelelő. A pontszám az ismertetés kifejtettségével arányosan adható meg.

2. szempont: 10 pont (alkalmazás és elemzés).

Bemutatja a főszereplők származását 4 pont. Egy-egy bemutatás 2-2 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul mutatja be a szereplő származását.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól mutatja be a szereplő származását.

2 pont: Jól, teljességre törekedve mutatja be a szereplő származását.

Pl.: Jó Péter egy dunántúli patriarchális, középparaszti család kisebbik gyermeke, nővére már férjes asszony, az édesanya szinte láthatatlan. A család ugyan nem tartozik a nagygazdák körébe, de elég tehetős. Apja a falu megbecsült gazdája, okos és higgadt, fejlesztési tervei nemcsak saját, hanem a falu gyarodását is szolgálják. Fiában nemcsak vagyonának, hanem életfelfogásának, értékrendjének örökösét is látja.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A pontszám a bemutatás kifejtettségével arányosan adható meg.

Pl.: Holden Caulfield jómódú, felső középosztálybeli öttagú New York-i család tagja. Az apa, aki szinte mindig dolgozik, egy részvénytársaság jól fizetett jogásza, az anya a legkisebb fia, Allie halála után meglehetősen ideges, sokat gyengélkedik. Státusuknak megfelelően élnek társasági életet élnek. Fiukból ügyvédet, orvost vagy hasonló értelmiségit akarnak faragni.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A pontszám a bemutatás kifejtettségével arányosan adható meg.

Kifejti, miben hasonlít a két főszereplő: 3 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul mutatja be a hasonlóságot.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól fogalmazza meg a hasonlóságot.

2 pont: Jól, de kevésbé lényegre törően mutatja be a hasonlóságot.

3 pont: Teljességre törekedve, árnyaltan mutatja be a hasonlóságot.

Pl.: Mindkét főszereplő tehetős családból származik, és mindkét fiú kiválik környezetéből: mindkettő értelmes, az általuk fontosnak tartott dolgok iránt érdeklődő, olvasni szerető, érzékeny, meglehetősen zárkózott és félnék; az önkeresés során próbálnak kapcsolatokat teremteni, ám kerülnek a felszínes, őszintétlen embereket. Mindketten a saját útjukat akarják járni, ezért lázadnak a szülői akarat, illetve a társadalmi konvenciók ellen.

Vagy más megfelelő. A pontszám a közös jellemzők kifejtettségének mélységével arányosan adható meg.

Kifejti, miben különbözik a két főszereplő: 3 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul mutatja be a különbözőséget.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól ismerteti a különbözőséget.

2 pont: Jól, de kevésbé lényegre törően mutatja be a különbözőséget.

3 pont: Teljességre törekedve, árnyaltan mutatja be a különbözőséget.

Pl.: Péter életvitelét a falu, Holdenét pedig a nagyváros határozta meg. Péter tudásvágyával kivált falubeli tanulótársai közül, és mindent megtett, hogy gimnáziumba mehessen, Holdent pedig a rossz osztályzatai miatt már a negyedik jónévű bentlakásos iskolából csapták ki. Péter a tanulással, Holden a nemtanulással lázad a társadalmi konvenciók ellen. Péter egy patriarchális, ám jól működő családban élt, Holden pedig egy olyan átalakulóban levő családmódel, ill. társadalom tagja volt, amelyben a szülők már elveszítették hagyományos szerepüket, az új meg még nem körvonalazódott, ezért a kamasz fiú az önkeresés nehéz útján támasz nélkül maradt. Péter az apai szigorral és hajthatatlansággal szemben vívott harcában támogató felnőttekre talált, Holden az általa becsült felnőttekben is csalódott. Péter kitartása, eltökéltsége meghozta gyümölcsét, Holdent akarathiánya, céltalansága az összeomlásba sodorta.

Vagy más megfelelő. A pontszám az eltérő jellemzők kifejtettségének mélységével arányosan adható meg.

3. szempont: 16 pont (alkalmazás és elemzés).

Bizonyítja, hogy mindkét szereplő a saját útját akarja járni: 6 pont. Egy-egy kifejtés 3-3 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul ismerteti a szereplő útkeresését.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól vizsgálja meg a szereplő útkeresését.

2 pont: Jól, de kevésbé lényegre törően bizonyítja, hogy a szereplő a saját útját akarja járni.

3 pont: Árnaltan, teljességre törekedve bizonyítja, hogy a szereplő a saját útját akarja járni.

Pl.: Péterben a gimnáziumba távozó szeptemberi kocsisort figyelve tudatosodik életcélja: szeptemberben ő is fel akar ülni a kocsira, gimnazista akar lenni, tanulni akar. Tudásvágya az apai tilalom ellenére egyre fokozódik, szándéka, hogy elhagyja a falut, mindinkább megerősödik. Mivel édesanyja gyenge szövetségesnek bizonyul célja megvalósításában, ezért a kertészinásban keres támaszt. Szökési kísérlete ugyan kudarccal végződik, de ez nem keseríti el. Titokban tanul, és készülődik a távozásra.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a kifejtettség mélységével arányosan adható meg.

Pl.: Holden tizenhat éves kamaszként keresi önmagát, próbálja kitalálni, milyen emberré is legyen. Nehéz dolga van, hiszen rendkívül szenved Allie halála miatt, kishúgán kívül pedig nincs támasza. Szülei bánatára – hogy időt nyerjen, és végiggondolhassa a végiggondolni valókat – kirúgatja magát az iskoláiból, az utolsóból ráadásul meg is szökik, és néhány napig kóvályog a városban. Holden csak azt tudja, mit nem akar. Nem akarja a szülei kiüresedett, értelmét veszített életét élni, nem akar reggel öltönyben a munkahelyre sietni egy felhőkarcoló x-edik emeletére; nem akar hétvégén a ház előtt füvet nyírni, vagy a szomszédokkal golfozni. Tartalmasabb, igazibb életre vágyik: zabhegyező szeretne lenni.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a kifejtettség mélységével arányosan adható meg.

Kifejti a saját út keresésének okát: 4 pont. Egy-egy ok kifejtése 2-2 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul ismerteti az útkeresés okát.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól fejt ki az útkeresés okát.

2 pont: Árnaltan, teljességre törekedve fejt ki az útkeresés okát.

Pl.: Péter tízévesen rádöbben, hogy számára rendkívül fontos a tudás, ám az apa által felkínált lehetőség kevésnek tűnik számára. Egy másfajta tudásra, szélesebb műveltségre vágyik: olyanra, amely nem a falu mindennapjaihoz, nem a „ganés szekérhez” kapcsolódik. Ki akar emelkedni a környezetéből, akárcsak Imre bácsi. Ezért akar mindenáron „városra kerülni”, gimnáziumban tanulni.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a kifejtettség mélységével arányosan adható meg.

Pl.: Holden más miatt lázad. Allie halála traumáitól szenvedve nem akar felnőni, mert látja, milyenek a felnőttek: sznobok, kétszínűek, hazugok, felszínesek és anyagiasak. Zabhegyezőként viszont fontos szerepe lehetne: megvédhetné a gyermekeket a "szakadékba zuhanástól", vagyis a felnőtté válástól, a szerepjátszó emberektől, a képmutató világtól.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a kifejtettség mélységével arányosan adható meg.

Kifejti a saját úton járás következményét: 6 pont. Egy-egy következmény kifejtése 3-3 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul ismerteti a következményt.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól ismerteti a következményt.

2 pont: Jól, de kevésbé lényegre törően fejt ki a következményt.

3 pont: Árnaltan, teljességre törekedve fejt ki a következményt.

Pl.: Péter vagy két évig készülődött az elmenetelre, amire végül a fáncsi pusztán való tartózkodás hozott megoldást. Az ott vendégeskedő jogász nagybácsi meggyőződött Péter képességeiről és rendkívüli tudásvágyáról, ezért ellátogatott szüleihez, és felajánlotta, hogy magához veszi a fiút, és taníttatja. Az apa visszautasította a javaslatot, ám amikor az éjszaka folyamán szembesült fia elszántságával és az életénél is többet jelentő vágygal, hagyta őt leválni, így másnap Péter is beállhatott a városba tartó szeptemberi kocsisorba.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a kifejtettség mélységével arányosan adható meg.

Pl.: Miután Holden otthagya az iskolát, néhány napig a városban bolyongott, ám közben még magányosabbnak érezte magát, mint általában. Titokban hazalátogatott hűgához, majd szinte önkívületi állapotban ment el legkedvesebb tanárához, aki figyelmeztette arra, hogy ideáljai miatt a teljes összeomlás felé tart. A tanár mindennek ellenére visszaélt az alvó fiú bizalmával. Mivel Holden egész egyszerűen képtelen volt elfogadni, hogy egy napon belőle is művi felnőtt lesz, ezért ki akart lépni a civilizációból, és zabhegyezőként szándékozott leélni életét. A körhintázást követően azonban, amikor hűgával hazament, összeroppant, ezért szanatóriumba került.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a kifejtettség mélységével arányosan adható meg.

4. szempont: 6 pont (szintézis és értékelés).

A dolgozattímet értelmezve kifejti véleményét a főszereplő által választott út járhatóságáról. Egy-egy kifejtés 3-3 pont.

0 pont: Nem fejti ki véleményét.

1 pont: Felszínesen fogalmazza meg véleményét.

2 pont: Jól, de kevésbé meggyőzően fejti ki véleményét.

3 pont: Meggyőzően, teljességre törekedve fejti ki véleményét.

A jelölt véleményét akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet vele. A pontszám a kifejtettség mélységével arányosan adható meg.

B) Az elemző-értékelő iskolai irodalmi esszé értékelésének szempontjai

A dolgozat címe: „Alattad a föld, / fölötted az ég, / benned a létra.” (Weöres Sándor)

A jelölt a dolgozatban a szempontoknak megfelelően próbálja elvégezni az alábbiakat.

1. szempont: 6 pont (ismeret és megértés).

Ismerteti a regényrészlet elbeszélismódját: 3 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul ismerteti a részlet elbeszélismódját.

1 pont: Hiányosan, illetve csak részben jól ismerteti a részlet elbeszélismódját.

2 pont: Jól, de kevésbé lényegre törően ismerteti a részlet elbeszélismódját.

3 pont: Pontosan, lényegre törően ismerteti a részlet elbeszélismódját.

Pl.: A szövegrészben a főszereplő és a húga közti beszélgetés olvasható. A dialógusba az író az elbeszélő (Holden) gondolatait is beépíti, leírást viszont nem. A párbeszédből – a beszélt nyelv fordulatainak és a szlengelemek jelenlétének, valamint a töltelék szerkezetek ismétlődésének is köszönhetően – a két fiatal bensőséges viszonya tárul az olvasó elé. A szövegben nagy szerepet kap a modalitás (a kijelentő mondatok mellett kérdő és felkiáltó mondatok).

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám az ismertetés kifejtettségével arányosan adható meg.

Összegzi az előzményeket: 3 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul összegzi az előzményeket.

1 pont: Hiányosan, illetve csak részben jól összegzi az előzményeket.

2 pont: Jól, de kevésbé lényegre törően összegzi az előzményeket.

3 pont: Pontosan, lényegre törően összegzi az előzményeket.

Pl.: Mivel Holden újabb előkelő iskolájában is bukásra áll, innen is kicsapják. Ezért egyik éjszaka, még mielőtt értesítették volna erről szüleit, titokban el is hagyja iskoláját. A fiú úgy dönt, hogy még mielőtt hazamenne, néhány napot egyedül tölt el New Yorkban. Holden a felnőttek világában sem érzi jól magát, és egyre kiábrándultabbá válik, a tapasztalatok csak fokozzák magányérzetét. Őszinte, meghitt beszélgetésre, szeretetre vágyik, így egyik éjszaka titokban hazamegy, és belopódzik hűgához, akit nagyon szeret. A szövegrész kettejük éjszakai titkos találkozásának egy részét tárja az olvasó elé.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám az összegzés megfelelőségével arányosan adható meg.

2. szempont: 12 pont (alkalmazás és elemzés).

Mutassa be a regény ismeretében a két szereplőt: 6 pont. Egy-egy szereplő bemutatása 3-3 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul mutatja be a szereplőt.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól mutatja be a szereplőt.

2 pont: Jól, de kevésbé árnyaltan mutatja be a szereplőt.

3 pont: Teljességre törekedve, árnyaltan mutatja be a szereplőt.

Pl.: Holden Caulfield egy gazdag középosztálybeli New York-i család sarja. A tizenhat éves, beilleszkedésre képtelen kamasz önmagát tehetségtelennek tartja. Valójában azonban értelmes, rendkívül érzékeny, magába forduló, félénk és magányos fiú, aki nem szeret tanulni, de sokat olvas. Már több jónevű iskolából kicsapták, most éppen a Penceyből. Testvére, Allie halálát nem tudja feldolgozni, pedig a felnőttek (szülei, bátyja, tanárai) ezt várják tőle. Nem tudja elfogadni a felnőttek kiüresedett, értelmetlen látszatvilágát, ezért se velük, se diáktársaival, akik már a felnőtté válás útjára léptek, nem tud mélyebb kapcsolatot teremteni. Elutasítja ezt a *gennyes* életformát, és keresi, de nem találja helyét a világban. Nem tudja, mit akar, csak azt tudja, hogy mit nem. Nemtanulásával lázad, tanárait (egy-két kivétellel) nem tiszteli, szülei szinte nincsenek jelen életében, szeretett bátyjában is egyre inkább csalódik, csupán kishűgát, Phoebét szereti. Végül összeomlik, intézetbe kerül, ahol szembesülnie kell azzal, hogy a felnőtté válás kikerülhetetlen.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a bemutatás kifejtettségével arányosan adható meg.

Pl.: Phoebe Holden Caulfield húga. Hétéves, éleseszű, talpraesett, jó megfigyelőképességgel rendelkező kislány, aki ugyanabba az iskolába jár, mint egykor bátyja. Ha idősebb bátyja, D. B. nem tartózkodik otthon, szeret az ő szobájában levő hatalmas ágyban aludni, és az óriási íróasztalánál írni, mivel szeret „terjeszkedni”. Mindent feljegyez, rengeteg jegyzetfüzete van. Második utónevét nem

kedveli, ezért pótneveket talál ki magának. Akárcsak Holden, ő is meglehetősen magányosnak érzi magát a felnőttek világában. Korához képest meglehetősen érett.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a bemutatás kifejtettségével arányosan adható meg.

Kifejti, milyen szerepet töltenek be egymás életében: 6 pont. Egy-egy szerep kifejtése 3-3 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul ismerteti a másik életében betöltött szerepet.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól mutatja be a másik életében betöltött szerepet.

2 pont: Jól, de kevésbé árnyaltan fejt ki a másik életében betöltött szerepet.

3 pont: Árnyaltan, teljességre törekedve fejt ki a másik életében betöltött szerepet.

Pl.: Holden valójában csak Phoebét szereti igazán, aki a gyermeki tökély, a tisztaság és az ártatlanság megtestesítője. Mindaz megvan benne, ami az őt körülvevő felnőttekből – szüleiből, bátyjából, tanárai többségéből – már kiveszett. Szinte atyai szeretetet érez kishúga iránt, és a családi életben kevésbé szerepet vállaló apát is pótolja, felnőttként beszélget vele. Magányát is csak kishúga szeretete, ragaszkodása és odafigyelése tudja enyhíteni.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a kifejtés mélységével arányosan adható meg.

Pl.: Phoebe szereti és megérti testvérét, úgy véli, hogy Holden tudja, hogyan kell bánni egy gyerekkel. Ellentétben a felnőttekkel, ő valóban odafigyel Holdenre, amikor az beszél, ezért neki egyedül az ő társaságában nem kell szerepjátszóvá válnia. Valójában Phoebe téríti el attól a szándékától, hogy mindent maga mögött hagyva nekivágjon a világnak. A körhintázó kislány társaságában Holden végre felnőttnek érezheti magát: aggódik ugyan, nehogy baja essék húgának, de bízik benne, nem szól rá, vállalja a felnőttéssel járó felelősséget és szabadságot.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám az elemzés mélységével arányosan adható meg.

3. szempont: 12 pont (alkalmazás és elemzés).

Megvizsgálja a főszereplőnek a beszélgetés során megfogalmazódott két fontosabb felismerését:

6 pont. Egy-egy felismerés vizsgálata 3-3 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul vizsgálja meg a főszereplő felismerését.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól vizsgálja meg a főszereplő felismerését.

2 pont: Jól, de kevésbé lényegre törően vizsgálja meg a főszereplő felismerését.

3 pont: Árnyaltan, teljességre törekedve vizsgálja meg a főszereplő felismerését.

Pl.: Holden kifejti Phoebének, hogy számára mi a valóban fontos: Allie és Phoebe. Magát a tényt ugyan elfogadja Allie-ről: *Tudom, hogy halott! Azt hiszed, nem tudom?*, de ennek ellenére szereti őt, hiszen halott bátyja *ezerszer rendesebb, mint akármelyik élő*. Megfogalmazza: *Csak azért, mert valaki halott, az ember azért még szeretheti, az istenért!* Nem tud, és nem is akar lemondani az *abnormális* felnőtt világ elvárásairól, amit a kis Phoebe szájába tesz az író. Holden továbbá felismeri és kifejti: *És szeretem azt is, amit most csinálok. Itt ülni veled és beszélgetni, meg gondolkodni bizonyos dolgokon, meg..., ...és dumálni meg hülyéskedni...;* nem tudja elfogadni, hogy *Az emberek sose hiszik, hogy valami igazán valami*. Úgy véli, a felnőttek nem ismerik fel az igazán lényeges dolgokat.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám az elemzés mélységével arányosan adható meg.

Pl.: Holden elutasítja a társadalom által felkínált szerepeket. Egyrészt nem bízik képességeiben: *Nem leszek tudós. A tudományokhoz hülye vagyok*, másrészt viszont nem akar olyanná válni, mint az általa ismert szerepjátszó felnőttek, pl. az ügyvédek: *...ha az ember meg is menti ártatlan emberek életét, ...honnan tudja, hogy azért teszi, mert tényleg meg tudja menteni az életüket... Honnan tudja az ember, hogy nem játssza-e meg magát? Az a baj, hogy nem tudhatja.*

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám az elemzés mélységével arányosan adható meg.

Értelmezi a főszereplő vágyát: 3 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul értelmezi a főszereplő vágyát.

1 pont: Felszínesen, illetve csak részben jól értelmezi a főszereplő vágyát.

2 pont: Jól, de kevésbé árnyaltan értelmezi a főszereplő vágyát.

3 pont: Árnyaltan, teljességre törekedve értelmezi a főszereplő vágyát.

Pl.: Holden Zabhegyező szeretne lenni. Olyan felnőtt, aki megóvná az erény és ártatlanság zabmezejében játszó összes kisgyereket attól, hogy a szikla pereménél tátongó felnőtt világ mesterkéltségébe, érzéketlenségébe és közönyébe zuhanjanak. Holden tisztában van azzal, hogy vágya *hülyeség*, hiszen ebben a *tetű* világban az ember aligha tudja megőrizni tisztaságát.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám az értelmezés mélységével arányosan adható meg.

Értékeli a főszereplő vágyát a regény befejezésének ismeretében: 3 pont.

0 pont: Nem értékeli a főszereplő vágyát.

1 pont: Felszínesen értékeli a főszereplő vágyát.

2 pont: Jól, de kevésbé árnyaltan értékeli a főszereplő vágyát.

3 pont: Árnyaltan, teljességre törekedve értékeli a főszereplő vágyát.

A jelölt véleményét, illetve meglátását akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet vele. A pontszám az értékelés mélységével arányosan adható meg.

4. szempont: 5 pont (szintézis és értékelés).

Értelmezi a dolgozattcímet: 2 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul értelmezi a dolgozattcímet.

1 pont: Jól, de kevésbé árnyaltan értelmezi a dolgozattcímet.

2 pont: Teljességre törekedve értelmezi a dolgozattcímet.

Pl.: A dolgozattcím azt sugallja, hogy az ember életében számos lehetőség adódik, és csak rajta múlik, milyen magasra tud elrugaszkodni a földtől, mennyire tud feljutni az Élet Létráján. Holden is felmehet a sajátján.

Vagy más megfelelő. A pontszám a kifejtettség mélységével arányosan adható meg.

Kifejti, mennyiben érvényes az állítás a főszereplőre: 3 pont.

0 pont: Nem fejt ki véleményét.

1 pont: Felszínesen fejt ki véleményét.

2 pont: Jól, de kevésbé meggyőzően fejt ki véleményét.

3 pont: Teljességre törekedve, meggyőzően fejt ki véleményét.

A jelölt véleményét, illetve meglátását akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet vele. A pontszám a kifejtettség mélységével arányosan adható meg.

Megjegyzés:

- A tárgyi hibákért 0,5–1 pontot vonunk le.
- A szerkezetre, a nyelvhelyességre és a helyesírásra az érettségi követelményrendszer kritériumai alapján legfeljebb 15 pont adható.
- A feladatlap szempontjai a dolgozat szerkezetének egy lehetséges változatát jelentik, a jelöltnek nem feltétlenül szükséges a sorrendet követnie.

FELADAT	MEGOLDÁS	PONTSZÁM								
1.	Ti! Magyarok feketeszemmel A cím arra utal, hogy: a szerző fordított tükörben láttatja a magyarokat vagy a könyvet egy fekete bőrű ember írta.	1 1								
2.	C	2								
3.	I H I I H	1 1 1 1 1								
4.	Csak... A A közhiedelem... M Az újévet... M	1 1 1								
5.	fasírt, kolbász, töltött káposzta A háromért jár az 1 pont.	1								
6.	Negatív: nyafogós Pozitív: kitartó, találékony Minden helyes válasz 1 pont.	1 2								
7.	Csodálja, mennyire művelődik mindenki. Az ablakmosó példájával. Minden helyes válasz 1 pont.	2								
8.	Hankiss Elemér, szociológus. A véleménykifejtésével egy kicsit ellensúlyozza az esetleg kialakult negatív képet. A lényegét kevésbé jól megragadó vagy csak részben jó válaszáért 1 pont jár.	1 2								
9.	rituálé a 2-es szám bekarikázása	1 1								
10.	A mer C sündörög E szem B pincér	1 1 1 1								
11.	nagyon utálja: ki lehetne vele kergetni a világból egyáltalán nem hallott róla: hírből sem ismerte bántó szándékkal mond valamit: beszélnek egymásnak	2 2 2								
12.	sajátosság	2								
13.	a)	5								
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Mássalhangzótörvény</th> <th>Példa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>zöngésség szerinti részleges hasonulás</td> <td>azt vagy ezt</td> </tr> <tr> <td>írásban jelölt teljes hasonulás</td> <td>díjazza vagy akkor</td> </tr> <tr> <td>összeolvadás</td> <td>folytatják</td> </tr> </tbody> </table>		Mássalhangzótörvény	Példa	zöngésség szerinti részleges hasonulás	azt vagy ezt	írásban jelölt teljes hasonulás	díjazza vagy akkor	összeolvadás	folytatják	
Mássalhangzótörvény	Példa									
zöngésség szerinti részleges hasonulás	azt vagy ezt									
írásban jelölt teljes hasonulás	díjazza vagy akkor									
összeolvadás	folytatják									
Minden helyes 1 pont.										
b) Az írásmód magyarázata: díjaz + ja → díjazza vagy: az + kor → akkor alapelv: kiejtés szerinti alapelv Minden helyes válasz 1 pont.										

14.

6

Főnév	Melléknévi igenév	Mondatrész értéke
kiadó	szántó	minőségjelző
fordító	bántó	állítmány

Minden helyes válasz 1 pont.

15.

bennünk, rólunk

2

Minden helyes válasz 1 pont.

16.

a) T K K R
NEVET / SÉG / ES / NEK

4

Minden 2 jó megoldás 1 pont.

b) szemükben (2 pont)

17.

tart, tartva, tartás, tartani

4

Minden helyes válasz 1 pont.

18.

a)

6

	Szószerkezet	Szóösszetétel
minőségjelzős	zsíros kenyér	rosszkedvűség
birtokos jelzős	Jézuska legendája	társadalomkritika

Minden helyes megoldás 1 pont.

b) citromos tea, könyvbemutató

Minden helyes megoldás 1 pont.

19.

Első szilveszterének éjjelen a társaság meghatottan énekelni kezdte a Himnuszot. 8

Jmi Jbi Hi A Hm T Á T

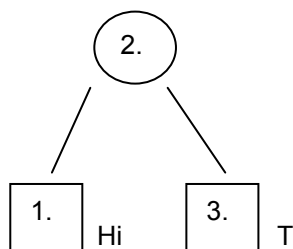
A meghatottan szó lehet állapotthatározó is.

Minden helyes mondatrész 1 pont.

20.

Amikor például először találkozott a velős csonttal,¹ azt hitte,² valamiféle rituálét
fognak bemutatni.³

A mondatthatárok jelölése 1 pont.

A két viszony felismerése 1-1 pont, az ábra 2 pont.

21. a) kötőszóval: melyet
névmással: Erre vagy rólunk
birtokos személyjellel: szemükben
Minden helyes megoldás 1 pont.
b) *Bármely megfelelő mondat, amely kapcsolatos viszonyt eredményez.
Pl.: És ez senkit sem zavar. (2 pont)* 5
22. egyelőre, tartama, válság 6
1 pont a hibás szó aláhúzásért, 1 pedig a megfelelő javításért jár.
23. egyre, szellemesebbek, és, Egyesült Államokban 4
Minden hibás javításért 1 pontot levonunk a 0-ig.
24. Tartalom: 0–12 pont 30
Az adott szempontoknak megfelelően magánlevelet ír.
(életmód, szokások, tulajdonságok).
A pontszám a szempontok száma és azok kibontása függvényében adható meg.
Nyelvhelyesség és helyesírás: 0–8 pont
Pontos, világos fogalmazás; köznyelvi, normatív formák használata.
1–1 pontot vonunk le 2 súlyos, ill. 3 kevésbé súlyos hibáért.
Stílus: 0–3 pont
A szövegtípusnak való megfelelés (bizalmas hangvétel, szókinccs stb.).
A pontszám a felsoroltak meglétének függvényében adható meg.
Szerkezet: 0–7 pont
Arányosság, teljességre törekvés a mondanivaló elrendezésében. (2 pont)
A levél formai követelményeinek való megfelelés (megszólítás – 1 pont, keltezés – 1 pont, elköszönés és aláírás – 1 pont). Terjedelem: (2 pont). 10%-os eltérés esetében pontlevonás jár.